

Thiếu hụt nguồn nhân lực chất lượng cao công nghiệp hỗ trợ gặp thêm rào cản

Để phát triển ngành công nghiệp hỗ trợ trong nước, thời gian qua Chính phủ và các bộ, ngành, địa phương đã ban hành nhiều chính sách phát triển, tạo cơ chế thuận lợi để DN tham gia đầu tư vào lĩnh vực này. Tuy nhiên, vấn đề thiếu hụt nguồn nhân lực chất lượng cao đang là rào cản sự phát triển của ngành công nghiệp hỗ trợ.

► Thanh Loan

Số liệu của Bộ Công thương cho thấy, hiện số lượng DN hoạt động trong lĩnh vực công nghiệp hỗ trợ mới chỉ chiếm gần 3,4% tổng số DN ngành công nghiệp chế biến, chế tạo. Song các DN này đã tạo công ăn việc làm cho hơn 600.000 lao động, chiếm 8% tổng số lao động toàn ngành chế biến, chế tạo. Doanh thu sản xuất kinh doanh của DN công nghiệp hỗ trợ cũng đạt hơn 900.000 tỷ đồng, đóng góp gần 11% tổng doanh thu ngành chế biến, chế tạo. Trong số đó, có những DN sản xuất linh, phụ kiện cơ khí; dây cáp điện, nhựa, cao su, sẫm lớp các loại... có năng lực sản xuất tốt. Một số sản phẩm của DN công nghiệp hỗ trợ không chỉ đáp ứng nhu cầu của DN trong nước, mà còn cung cấp cho các DN nước ngoài đầu tư tại Việt Nam và xuất khẩu sang một số quốc gia trên thế giới.

Tuy nhiên, theo các chuyên gia kinh tế, các sản phẩm công nghiệp hỗ trợ mà DN trong nước sản xuất chủ yếu hiện nay chỉ là linh kiện,

hoặc bao bì đơn giản. Còn những sản phẩm phức tạp lại do các DN có vốn đầu tư nước ngoài sản xuất, hoặc nhập khẩu về. Đây cũng là lý do khiến nhiều DN nước ngoài đầu tư tại Việt Nam, phải kéo theo các công ty vệ tinh, hay tìm nguồn nhập khẩu linh kiện để lắp ráp. Đáng bàn hơn là, dù thời gian gần đây rất nhiều khu công nghiệp, khu chế xuất mọc lên, song chất lượng nguồn nhân lực chưa tương xứng. Nhiều khu công nghiệp còn không thu hút được lao động vào làm việc, bởi thiếu hụt các dịch vụ cho người lao động như phúc lợi xã hội, nhà ở cho công nhân, dịch vụ đào tạo, hạ tầng cơ sở cho con em công nhân. Theo ông Akutsu Michio, chuyên gia tư vấn Hiệp hội các nhà tư vấn kinh doanh quốc tế Nhật Bản, hạn chế lớn mà DN công nghiệp hỗ trợ Việt Nam đang phải đối mặt là năng suất còn quá thấp. Trong khi đó, một sản phẩm công nghiệp hoàn chỉnh cần đến hàng ngàn linh kiện khác nhau,

nếu thiếu một bộ phận, dây chuyền sẽ bị ngừng hoạt động. Vì thế, ông Akutsu Michio cho rằng, muốn nâng cao khả năng cung ứng, DN phải đầu tư trang thiết bị, nhưng điều này cũng trở nên khó khăn trong bối cảnh nguồn vốn hạn chế. Đặc biệt, bên cạnh việc nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm, DN công nghiệp hỗ trợ Việt Nam cần có biện pháp để thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao tham gia vào lĩnh vực này.

Các chuyên gia cũng cho rằng, trong bối cảnh Việt Nam đã chính thức ký kết và tham gia thành công vào nhiều hiệp định thương mại tự do (FTA), thì dự báo tới đây, xu hướng chuyển dịch dòng vốn đầu tư vào nước ta sẽ tập trung vào các lĩnh vực công nghệ thông tin, công nghệ cao, công nghiệp phụ trợ, thiết bị điện tử, thương mại điện tử và logistics, hàng tiêu dùng và bán lẻ... Theo đó, Việt Nam cần phải có các giải pháp chuẩn bị nhân lực chất lượng cao để sẵn sàng đón nhận làn sóng dịch chuyển đầu tư, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

Hiện nay, Việt Nam có hơn 33.787 dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài còn hiệu lực. Đây là cơ hội tuyệt vời để ngành công nghiệp hỗ trợ trong nước phát triển. Tuy nhiên, để nâng cao chất lượng nhân lực cho khu công nghiệp, khu kinh tế, đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng lần thứ 4, trước mắt cần giải quyết những bất cập về mạng lưới cơ sở giáo dục nghề nghiệp. Theo TS Vũ Xuân Hùng, Vụ trưởng Vụ Đào tạo chính quy, Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp (Bộ LĐTB&XH), hiện mạng lưới giáo dục nghề nghiệp có hơn 1.000 cơ sở, trong đó trên 500 đơn vị chủ yếu thuộc các DNNN. Tuy nhiên, các hình thức hợp tác đào tạo giữa DN và nhà trường thường không mang tính bền vững và phù hợp thực tế. Vì thế để thay đổi, DN và nhà trường phải cùng bắt tay tìm ra các giải pháp phát triển chương trình đào tạo và thực tập đồng bộ. Có như vậy, mới góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phù hợp với bối cảnh mới ■